

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Laktanya-utca 1054 szám — ide intézendő a lap szerkesztésével kapcsolatos minden közlemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irásbeli közlemények különben öv. Kirchner-féle Kadics-féle házban (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő) is átvehetőek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbiban számított. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetések korjók pénteken délig beküldeni.

IX. évfolyam

Vasárnap 1900. évi április 22-én.

16. szám

Vidéki városok.

Versecz április 18.

A vidéki városok polgármesterei fontos gyűlésre jönnek össze Győr város falai közé, hogy módokat és eszközöket keressenek a vidéki városok bajainak orvoslására.

A vidéki városok — dacára annak, hogy azok anyagi helyzete, fejlődése és megélhetési viszonyai elsőrendű állami érdek — meglehetősen mostoha elbánásban részesültek eddig: nem sokat törődtek velük s ma, a központosításnak mindent feláldozó politika folytán elszegényedett városok helyzete méltán ad okot az aggodalomra s csakugyan nagy ideje azokkal a kérdésekkel foglalkozni, hogy hová fog vezetni a vidéki városok mai kétségbeesztő helyzete, miként fognak kivergődni súlyos anyagi helyzetükből?

A mi jövedelmet a kincstár még meghagyott a városoknak, az már a rendes adózás felül folyik be a polgárságnak újabb és súlyos megterhelésével. — Ezek t. i. az engedélyezett pótlékok, melyeket a bor és-szesz fogyasztási adón felül szedhetnek be a városok. Valóban csoda, hogy még a helypénz és kövezetvám megmaradtak mai napig városi jövedelmeknek!

A mint Versecz polgárságát nyomja a pótladó s teszi még nehezebbé a megélhetést, ugyanígy vagyunk valamennyi vidéki várossal, az ugynevezett vidéki központokkal, melyekkel alig törődik valaki.

Hogy ez így van, azt érezte a minisz-

terelnök is, midőn egy tisztelgő küldöttség előtt rámutatott arra a nagy országos érdekre, mely parancsolólag szól a vidéki központok fejlesztése mellett.

Ijesztő a statisztika, melyet a vidéki városok adósságairól olvasunk. Meg nem állhattak a fejlődése útján, ne hogy a szép, páratlan főváros mellett pusztai falvak benyomását tegyék. A zonatarifa, mely közelebb hozta a vidéket a fővároshoz, kinyitotta a vidék szemét. A sok modern intézményből valamit ők is akartak. Egyik esatornázást, a másik aszfaltot, új színházat kívánt, némelyik mindezeket! Uj iskolákat is kellett építeni tömegesen, a katonaságot is megfelelő, modern épületekbe kellett elhelyezni. Az állami funkciók mindinkább szaporodnak; mivel azoknak egy részét a törvényhozás a városokra és vármegyékre ruházta, szaporítani kellett a tisztikart és mivel a folytonos újabb megadóztatás és a jövedelmi források kellő kiaknázása következtében beállt az általános megdrágulás, föl kellett emelni a tisztviselők fizetését. A hol nem tették, ott megfogják tenni.

A kereskedelem pang, iparunk 10 éve nem fejlődik; nem vállalkozik senki, mert félti a befektetett tőkét. Szünetel az építkezés, mert a meglévő lakásoknak sem akadt lakójuk, szóval ebül vagyunk minden vonalon. És ime újlag reménysugár tör a vidéki központok felé! Széll Kálmán ura marad szavának. Érzí, hogy azaz államférfiu teendő Magyarországnak a legnagyobb szolgálatot, a ki föltá-

masztja a vidéki városokat a tetszhalálból, mert most csaknem mind vannak is meg nincsenek is!

A kormányelnök kijelentése jogosulttá teszi a reményt, hogy komolyan foglalkoznak majd illetékes helyen is a vidék bajaival, mert bizony nagy bajok ezek. Elérkezett az utolsó órája annak, hogy a lehető legkomolyabban foglalkozzanak a vidéki városokkal, azoknak társadalmi és anyagi bajaival, elálgazó érdekeikkel, segélyforrások megnyitásával; terheiknek könnyítésével, jogaiknak részben való visszaszámraztatásával, az állami hivataloknak a lehetőség határain belül a vidékre való kitelepítésével, szóval a vidéki központok tervszerű fölépítésével.

Ideje hogy jobb napok virradjanak a vidékre is és maradandó emléket épít magának Széll Kálmán ha megváltja a vidéki városokat!

Ő lesz az az ideális államférfiu, ha kormányával egyetemben nem tesz mást, mint hogy megadja a vidéki városoknak azt, a mi őket joggal megilleti.

NAPI HIREK.

A husvétot, a természet ébredésének, a feltámadásnak ezt a poetikus szép ünnepét szokott fényes és kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. Nagyszombaton a feltámadási körmenetben rendkívül nagyszámú ajtatos hívő vett részt. A szertartásokat Lászlóffy László apátplébánus végezte fényes segédlettel. Honvédeinket, kiknek szép katonai magatartásuk igen tetszett — Gótz István százados vezényelte. Az ünnepnapokon a templomok zsufolásig megteltek ajtatos közönséggel, Szabolcska Mi-

tivitásokra ragadtatni. Csak egyetlen szép melodiát ismert és ez . . . a Hajdn Hymnusza volt.

A kis gróf eleinte sehogyse akart a magyar földön maradni; elkivánczozott jobb hazába. De ez alatt ne tessék se Morva-se Csehországra gondolni! Ö jobb helyre kivánczozott: a menyországba. Beteg lett. Az ezredes ur kétségbe volt esve! Hogy ezt az ember megértse, kell, hogy beképzelve magát az ezredes ur a nagyapa helyzetébe, aki életének nagytratóró, büszke almaid tovább szövi, midőn unokája van. Az ember csalódik önmagában, gyermekeiben — mindeniben — és . . . remél az unokájában. Én Istenem, mi is az a remény? . . . A leleknek kilenezvenkilencz százaléka. Már éltek — söt élnek — emberek, akiknek nem volt adókönyvük, a kiknek nem volt ingük, de még nem élt ember, akinek ne lettek volna . . . reményei! Nos, ezek a remények közel voltak ahhoz, hogy megsemmisüljenek.

A város jeles és tudós orvosai azon a véleményen voltak, hogy a kis gróf életét csakis egy kitünő dajka tudja megtartani. Elő vele . . . „Kost was kost! . . .” Kaptak. Nem is olyan dragan. Jó képu, egészséges arczu, sugar termetü magyar aszony alakjában, akinek az ura éppen két évet szolgált le az ezredes ur ezredében.

A dajkát nagyon megkedvelték, kivált amikor látták, hogy a kis gróf arca kezd gömbölyödni, amikor ott piroslott rajta az élet

Tárcza.

Az ezredes bölcsődala.

Az ezredes ur egyetlen leánygyermeké, Sophie bárónő, aki másfél év előtt ment férjhez Helmenstreit Wichlowitz Kuno gróf főhadnagy urhoz, hazajött az apai házhoz, hogy anyává legyen. A nyomoruságos oláh faluban, ahol a férje, a huszár főhadnagy szolgált nagyon elhagyottnak érezte magát, hát meg oly kritikus helyz tben aminő reá varakozott? . . . Valami obskurus oláh banya és az örökké alkohol mérgezésben levő ezredorvos, ezek voltak, akikre nehéz óraiban számíthatott Jobb lesz, ha a papához megy, aki egy nagy magyar alföldi városban ezredparancsnok volt Ott voltak ugyes orvosok, gyógyszerarak; volt vasuti allomás . . . Szóval minden, ami egy civilizált ember igényeit — még ha báró is volt — kielégíthette.

Az ezredes urnak, aki Bogen volt Fiedelberg báró vala, a híres Fiedelberg báróknak utolsó ivadéka, akik a keresztes háborúk idején csata-dalaikkal lelkesítettek a szent sirtokáért harczolókat — nagy tervei voltak a születendő grófi csemetével. Azt akarta ugyanis, hogy ha a születendő gyermek fiu lézen, legyen a Fiedelberg névnek is fentartója. A mely esetben a gyermek a Fiedelberg-Helmen-

streit gróf vezetéknévet viselte volna. Ment a dolog, mint a karikacsapás. Az ujszülött fiu volt és ő felsége különös kegyelméből megkapta a graf von Fiedelberg - Helmenstreit nevet.

Persze az emberek, kivált ha sok aprólékos bajokkal küzdenek, aminők az adok, a sertésvész, a szarvasmarhák száj- és koromfajasa, fel se érik észszel, hogy minő fontos dolog az, hogy egy fiu gyermek a Wlaskovitz név mellett a Fiedelberg nevet is viselhesse. A Fiedelbergnek mindig a dinasztiaért ontottak véruket. A penzük, sajna, előbb fogyott el, mint a véruk, de ez mit se vont le a jeles család értékéből.

Az ezredes ur, báró Fiedelbergi Bogen Hubert ur öméltsága nem gyulolta a magyarokat. Elenkezöleg, szerette és kegyelte őket. „Tremtete, — szokta volt mondani — ez aztán fan egy nép! . . . Elek ha mutatsz nekik egy harom szünü „fetzu“ és megtogli magát . . .”

Igenis, ez bámulatra is méltó! az ember meghalhat zsoldért, kotelességből, de hogy kész legyen meghalni egy fikcióért, egy eszméért, egy szoert, erre csakis a magyar katona képes.

Az ezredes ur meg is tanulta ugy ahogy a magyar nyelvet. Afféle apró német-magyar zsebszótár sohase hiányzott a keze ügyéből. De ő azért hū maradt a hadsereg régi hagyományaihoz és so'se engedte magát semmi subjek-

hály a költő pap, a ref. istentisztelet alkalmával remek prédikációt mondott. Az ünnepnapokon gyönyörű napsugaras, meleg időben igen sokan rándultak ki a szabadba.

Gör. kel. vallású polgártársaink ma és holnap ünneplik husvétünnepüket a feltámadási ünnepélyt ma éjjel 1/23 órákor tartották meg.

Személyi hír. Seeuayer János kir. tan. polgármester a múlt pénteken este a fővárosba utazott — hol a városi nagy kolcsón felvétele ügyében teszi meg a szükséges lépéseket.

Eljegyzések. Neustadt Emil m. kir. pénzügyőri szemléző Palánkán, néhai Neustadt Vilmos helybeli tanárnak fia, eljegyezte Schwarz Gizella kisasszonyt Lőrinczről. — Weisz Albert helyben állomásozó 7-ik magy. kir. honvéd gyalogezredbeli százados kezelőtiszt kedves leányát Karolin kisasszonyt eljegyezte Gerő Henrik Felső-Dernáról. — Németh Sándor pólai esz. és kir. hajókormányos a múlt napokban eljegyezte Mühllich Gizella kisasszonyt. — Schorm Antal fiatal verseczi iparos pedig Geringer Lujza kisasszonnyal váltott jegyet. Gratulálunk!

Kinevezés. Dr. Trebits Gyula közkezdveltségű orvosunk a magy. kir. államvasutakhoz pályorvossá neveztetett ki.

Dessewffy püspök Rómában. Dessewffy Sándor v. b. t. t. megyés püspök titkára Vitenberger Antal pápai kamarás kíséretében elbágyta Temesvárt. A megyés püspök tudvalevőleg részt vesz az április 24-iki nagy római záránokuton, mely alkalomból a csanádi papsághoz körlevelet is intézett. Az egyházfejedelem elutazása előtt maga köré gyűjtötte a káptalant és a központi papságot, a kiket szokásos ima után megáldott.

Halálozás. Podlaha Antónia úrnő, Farkas Béla helybeli városi tisztviselő anyosa, élete 61-ik évében Facseton elhunyt. Béke poraira.

Kuhn Lajos dr. †. A csanádegyházmegyei papságnak gyásza van. Kuhn Lajos dr. nagyszentmiklósi esperes-plébános, cz. kanonok április 17-én 56 éves korában szívvelhűdés folytán hirtelen elhunyt. A kitűnő lelkész husz éven át lelkészkedett Nagy Szent-Miklóson, a hívők általános szeretete közt. Kuhn Lajos dr. sokáig a temesvári r. kath. főgimnáziumnál működött tanári minőségben és mint jeles ornithologus neve országosra ismert. Halálának híre egyházmegyeszerte nagy részvétet keltett. Kuhn Lajos dr. 1844-ben született Kis-Toszegén. Pappá 1869-ben szentelték, mely után a temesvári rom. kath. főgimnáziumhoz a számtan és fizika tanárává neveztetett ki; 1875-ben tudorra avatott; 1880-ban s megyés püspök nagyszentmiklósi plébános, majd esperes és 1886-ban szentszéki ulnékké nevezte ki. A király 1897-ben tüntette ki a cz. kanonoki kinevezéssel a kitűnő ornithologust, a kinek madár gyűjteménye paratlanul áll.

Iskolai emlék ünnepélyek. Minthogy április 11-ike, az 1848-iki törvények szentesítésének

hamvas pirja, és szemében ott ragyogott az életerő verőfénye. Ha a gyermek nyugoskodott, a dajka énekelni kezdett s a gyermek elieledve az ő rejtelmes, titkos fájdalmait, mihamar elszenderült.

A dajkának nem volt ugyan valami tunéményes, avagy iskolázott hangja, de elég kellemes volt, kivált amikor azok a szomorú magyar nóták rajta megcsendültek. Különösen szépen hangzott, amikor azt énekelte:

Kossuth Lajos azt izente,
Elfogyott a regimentje . . .

* * *
Valóban különös! Ez a nóta volt az, aminek csendülése egykor millió és millió lelket harcra habaruba készített. S most ez a melódia jó volt arra, hogy a legifjabb Fiedelberg Heimenstreit grófot álomra szenderítse. Az ezredes ur nap, nap után hallotta, megtanulta s egyszer, Isten bocsá! . . . azon vette észre magát, hogy maga is füttyrészte.

— Micsoda nóta ez, hallja Kati? — kérde.

— Ez, méltóságos uram, a Kossuth Lajos nótája.

Az ezredes urnak leesett az álla. Szerencse, hogy oda volt növe. Hisz ez rettenetes! . . . Az ő hazában ez a nóta?! A melyiket ha valamelyik einjähriger nyilvánosan elénekel, abból ugyan nem lesz sohase tiszt . . . És ő már füttyrészi?! Ez így nem maradhat.

— Hallja Kati! Én nem akarom, hogy maga ezt a nótát énekelje. Énekeljen amit akar, de ezt ne. Értette fiam?

évfordulója az idén az iskolai szünnapokra esett a szokásos emlékünnepélyt el kellett halasztani. Ezen ünnepély magy. kir. általi főreáliskolánkban folyó hó 24-én a jövő kedden délelőtt 10 órákor fog megtartatni. Músora a következő leendő: 1. Induló, előadja az ifjusági zenekar. 2. Szózat, éneklő a vegyeskar. 3. Riadó, Inczedytől, szavalja Podhajeczky Béla V. o. t. 4. Ünnepi beszéd, mondja Havas Tivadar tanár. 5. A fogoly lengyel, Csengey-től szavalja Mihály Lajos VIII. o. t. 6. Icarus, Tompától Szavalja Munk Rezső VI. o. t. 7. Honfidal, éneklő a vegyeskar. 8. Rákcsy induló, előadja az ifj. zenekar. Az ünnepélyt megelőzi a rom. k. egyházban 9 órákor tartandó ünnepi-isteni tisztelet. Ezen ünnepélyre a T. Cz. szülők és tanúgy barátok ezennel tisztelettel meghívotnak. Az általi főreáliskola igazgatósága.

Iskola ünnepély. A Gerő-féle magán elemi iskola f. é. április hó 24. délelőtt 10 órákor a tanintézet helyiségében az 1848. törvények szentesítésének alkalmából hazafias ünnepélyt rendez. Ezen ünnepélyre az igen tiszt. szülők és tanúgy barátok ezennel meghívotnak.

A honvédlaktanya kiépítése már most tényleg meg fog történni, a belügyminister a majdnem félmillió koronányi kölcsön felvételét a budapesti magyar kereskedelmi banknál engedélyezte, minél fogva az építésre vonatkozólag az árlejtési hirdetmény már a napokban közzé lesz téve. Az összes épületeket még ez év november hó végéig tető alá kell hozni, s a jövő év augusztus 1-én pedig teljesen késznek kell lenni mindennel, úgy hogy akkor a honvédség az új laktanyába bele költözködhessenek, október 15-ig pedig a régi laktanyát át kell rakatni, úgy hogy a jövő 1901. évi november havában végre valahára honvédségünk egy pompás, kényelmes otthonnak fog őrvenndeni.

A második szivattyútelep létesítése végett esütörtökön — e hó 19-én — volt a helyszíni vizügyi tárgyalás a Laudontanya melletti örháznál. Ezen második szivattyútelep létesítése által a nagy rét teljes vízmentesítése lesz elérve, a mint azt már régebben bővebben kifejtettük lapunk hasábjain, s így a város jövedelme is tetemesen fog a bérleti összegek emelkedése által növekedni. Az egész munka mindössze 70 ezer koronába fog kerülni. A tárgyalást Kapdebo alispán vezette s városunkat Seeuayer polgármesteren kívül a főkapitány, főmérnök és ügyész képviselte. A tárgyaláson az érdekelt holmi alaptalan túlkövetelésekkel álltak elő, azonban Szalay főmérnök indítványára városunk képvisellete tiltakozó állást foglalt el a legmagasabb vizsín leszállítása ellen a Schulhof csatornában, s régi megszerzett jogaiból semmit sem akar feladni — nagyon helyesen. Az új szivattyútelep létesítése nemesak a városra, hanem az összes szomszédos birtokosságra előnyt nyújthat csak, s a régi helyzet ez által a vizmű által tetemesen lesz javítva s minden legesekélyebb jogfeladás Versecz városára nagy költséggel volna évenként összekötve. Egy milli-

— Igenis, méltóságos úr . . .

— Én magával megvagyok elégedve, én magat jól, bőven és pontosan fizetem, azért azt hiszem, hogy nekem szót fogad és meg fogja tartani a parancsomat.

— Igenis, méltóságos ur. Felelt a dajka, az ő szerényen és tisztességtudó modorában. Sebaj! gondolta, majd éneklő ezután azt, hogy boci, boci, tarka . . .

Azonban a fiatal gróf elégedetlenül feszengett az ő pólyájában. Béketlenkedett, soká nem akart elaludni. Óráig elsírt. Énekelte neki a nagymama a Schubert Standchenjét, a Schumann Widmungját, hiába, elégedetlen volt. Ha pedig azt a nótát hallotta, ot perc alatt elszenderedett.

Történt egy nap, hogy a hadtestparancsnok látogatába jött; s ugyan ez nap este Katinak — mivel nagyanyja haldoklott, két-három órára távozni kellett.

A gyermek pedig felébredt és keservesen sírni kezdett. Hamar a cuclit, a flaskát, nehogy a lármával megzavarják a kegyelmes tabornagy ur beszélgetését és kellemetlené tegyék az időzést. Eleinte csak ignorálták a sírást, majd elvitték a negyedik ötodik szobába. Azonban a gyermek nem akarta a sírást abbahagyni.

— Az istenért, mi baja ennek a gyerekeknek? kérde a kegyelmes úr.

— Semmi semmi . . . Majd elhalgat . . .

Azonban a gyermek csak nem akart elhalgatni. Megpróbálták a ház méltóságos úrnői

metert sem szabad Versecznek engedni eddigi jogaiból, 76:50 meter magasságig szabad jelenleg szivattyuzni — s alább menni nem szabad, ez a város érdeke.

Toronyzene. Husvét első napján este 6 órákor rom. kat. templomunk tornyának erkélyen ismételt toronyzenét rendezett az egyháztanács a midőn is a Keller-féle városi zenekar megható melódiájú régi magyar egyházi éneket adott elő. A zenét nagyszamu közönség hallgatta végig és dícsérte az egyháztanács ezen intézkedését, mely a vallásos ünnepi hangulat emeléséhez szintén jelentékenyen hozzájárult.

„A verseczi műkedvelők társulata“ Husvét hétfőjén Henle E. ö. felvonásos vígjátékát a „Durch die Intendanz“-t adta elő. Az estély minden tekintetben kielégítette a közönséget, mely nagy színházi helyiségünket zsufolásig megtöltötte. Különösen kitért Szávitcs Irma k. a. ki a társulatban zenei iskolázottsága folytán a legelső helyet foglalja el. Mazsary Rudolfné, hosszabb szünetelés után ismét fellépett és nagyban hozzájárult az est sikeréhez. Igen jól játszottak még Dajkovics Cölesztin úrnő, továbbá Dajkovics János, Ullmann és Marosán egyt. tagok. A tiszta jövedelem — mint beszélük — jóval fölül haladta a 200 koronát. A nélkül, hogy a műkedvelők társulatának tagjait távolról is sérteni vagy gyanúsítani kívánnak, sőt teljes készséggel elismerve a jötekyony czélok érdekében kifejtett működésüket, ez alkalommal éppen ezen társulat s a többi egyesületek érdekében fel kell említenünk azon sokszor emlegetett s már régóta nem szellőztetett körülményt, hogy „városunkban a jötekyony czélú mulatságok bevétele és mulatságairól éppen nem, vagy nagyon ritkán szoktak a nyilvánosság előtt beszámolni. Sok a jötekyony czélú mulatság, de hogy azoknak a jövedelme mennyi volt, s mily célra fordított, arról a közönség ritkán hall valamit. Más városokban a nyilvános leszámolás az első dolog, hiszen a közönségnek, mely áldozatot hoz, még is csak szeretné tudni, hogy mennyivel járult hozzá bizonyos czélok elismeréséhez, az egyesületnek saját érdekükben cselekedniük, ha a leszámolásokat nyilvánosságra hoznak. R.—s.

Szerbek és románok. Levelezők írja: A verseczi g. kel. püspöknek egy fontos átirata érkezett a pancsovai városi tanácshoz az ott megalakult g. kel. román hitközség ügyében. A leirat több hivatkozott törvénytörvény alapján törvénytelennek jelenti ki a pancsovai külön román hitközség alapítását, miért is folhívja a hatóságot, hogy a törvény ellenére megnyitott ottani g. kel. román imaházat zárassa be és onnét távolítsa el a lelkészt.

Slavianszky hangverseny Ritka műélvezetben lesz része városunk közönségének a jövő kedden, a midőn is Slavianszky Nadina negyven tagból álló orosz nemzeti daltársulata fog a Glückmann-féle vígadóban hangversenyt rendezni melynek programja a következő: I. szakasz: 1. Orosz induló; 2. Egyveleg ó-orosz népdalokból; 3. A kovacs; 4. Elrejttem gyűrűmet. II.

mindent, zörgettek, csengettek, zongoráztak, énekeltek, hiába, a gyermek nem akart elcsendesedni. A taborszernagy ur arcán is látszott hogy az elmenetelre gondol. Hiszen valódi katoná volt, aki szívesebben hallgatja egy batteria ágyú dörgését, mint egy gyerek sírását. Végre az ezredes bocsánatot kért, felkelve az asztaltól, és bement a gyerekszobába.

És ime alig tíz perc és a gyermek nyugodtan szendergett pólyájában.

No, erre a buvos tudományra mar kíváncsi volt a taborszernagy is. Odament ő is.

Az ezredes ur, a koronás vitézségi érem, a vaskoronarend tulajdonosa, ő felsége a császár és király tantoríthatlan híve, ott járt fel s alá a szobában, karján az unokáját ringatva, hordozva, énekelte neki, dudolva halk fisztula hangon:

Kasut Lajos azt izente,

Elfogyta a regimentje . . .

— Bocsánat, exelenc, de ez a fickó másképp nem alszik el . . . mit tehetek? az az átkozott dajka . . . de hát kitűnő a teje! . . . hebegte nagyon megzavarodva.

A taborszernagy elnevette magát.

— Soh'se mentegetődzék! . . . Hja, ez a jövő nemzedék! . . . Igen, igen, kedves ezredes együtt szivjak be az anyatejjel . . .

Szinéry György.

szakasz: 1. A hold szépen világít; 2. Katonadal; 3. Barinja, tánczdal. III. szakasz: 1. Legenda; 2. Kód ereszkedik alá és Két holló beszélgetése; 3. A vörös Sarafan; 4. Ei Uchnem, a burlakok híres dala. — Helyek árai: Alsó erkély: 2 K. 40 F; — Felső erkély és zártzék első sor 2. K. II. oszt. zártzék 1 K. 60 F. földszinti bemenet 1. K. Jegyek előre válthatók a Wettl és Veronits-féle könyvkereskedésben.

A gör. kel. szerb egyház köréből. Brankovits György patriárcha a magyar kormány utján kérvényt intézett a Felsőházhoz, melyben a szerb püspöki synodusnak május elsejére való összehívását kéri. A „Kel. Értesítő“-nek a synodus tárgysorozatának megváltoztatására vonatkozó híret Karloviczaról megzafolják. Minthogy most van 10 éve annak, hogy Brankovics a patriarchai széken ül, május elején nagy óvációkban fogják részesíteni a patriarchát, s ekkor teszik le alapkövét a theologia semináriumnak, melyre a patriarcha több mint 200000 koronát ajándékozott.

Hírlapírók és hírlapkiadók gyűlése. A vidéki hírlapírók országos szövetsége husvét hétfőjén tartotta meg Pécsen év közgyűlését. Vészi József, az Újságírók Egyesületének elnökének indítványára az egyesület belépett a sajtó béke egyesülésbe, melynek magyar szervezeténél 5 helyet tartottak fenn. E helyeket a szövetség elnökével, két alelnökével, titkárával és Lenkei Lajossal töltötték be. Az Otthon kör képviselőjében Hevesi József udvozolta a vidéki hírlapírók szövetségét. Az elnöki előterjesztést, mely szerint a szövetség vagyona 76,000 korona, tudomásul vették. (Érdekes felemlíteni e helyen hogy az egylet alapítójához Versecz polgársága is közvetve hozzájárult 883 koronával). A jelentés kapcsán Benedek Árpád aradi hírlapíró a vidéki zsurnalisták külföldi tanulmányútjának előmozdítására ösztönző javaslatot tesz. A jövő közgyűlés helyéül a debreczeni tanács meghívására Debreczen várost jelölték ki. A választásnál Kulinyi Zsigmondot elnökké, Szávay Gyulát és Barát Arminit alelnökké, Palócz Lászlót titkárrá és Tomórkény Istvánt pénztárossá választják meg. — A magyar újságírók szövetsége ugyanakkor tartotta Közgyűlését Zilahin elnök indítványára Lukács László pénzügyminiszternek a hirdetési bélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslatáért táviratilag küldtek üdvözlőt és halás elismerést. Rábel titkár a zuglapok ellen való orvoslásról beszélt. A verseczi újságírókat Perjessy Lajos lapunk szerkesztője képviselte a közgyűlésen.

Közgyűlés. A helybeli vörös kereszt jótékony egyesület ez évi rendes közgyűlést f. hó 29-én tartja meg a városhaza tanácstermében.

Viharagyűzés. Városunkban egy idő óta Sávoly Ferencz rom. kath. hitoktató utánjárásai és kezdeményezései folytán újabban több alkalommal tettek kísérletet viharagyúkkal, melyek arra volnának hivatva hogy határunkat és szépen fejlődő szőlőinket az elég gyakori jégveréstől megóvják. Egy ilyen kísérletről melyet Sávoly lelkész az Emmerli-féle viharagyúkkal végzett, már megemlékeztem. Újabban a helybeli Neukomm-féle gépgyárban készített ilyen fajta viharagyúkat melyekke az idők szar főre menő közönség felenlítettében vet második napjan tettek a bicikli versenyterén kísérleteket. Ezek a viharagyúk nagy méretűek, 4 méter magasak a vaspléhből készült tolsérral együtt. Nagyobb hatást is érnek el mint az Emerling-félék, Kezelésük azonban mintha sokkal nehezebb lenne. A mi egyszerű német ajku földművelő polgáraink, nagyon vegyes érzelmekkel nézik a lövöldözéseket — „Kár és vétek az Úr Isten intézkedései ellen harcolni... nem lesz annak jó vége... Ne volna csak pap az a ki csinálja... majd megtanítanak mi morésre... no de fel is jelentjük“ (mint beszéltek, meg is történt) imígyen beszélnek az ekonomusok, pedig azok a kísérletek éppen nem hiába való dolgok, s ha Sávoly tervei megválnak nagyon valószínű, hogy eredménynyel is fognak járni. Fel kell tehát világosítani a tudatlan népet.

Az ország címere a lobogókon. Utóbbi időben ismételt előfordult, hogy hazai egyletek azt a kérelmet terjesztették a miniszterelnök elé, hogy egyleti lobogójukon az ország címere használhassák. A belügyminiszter erre vonatkozólag most arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy az 1883. évi XVIII. t.-csz. rendelkezéseinek másfél évtizeden át gyakorlati alkalmazása körül szerzett tapasztalatok a m. kir. miniszterelnökséget arra a meggyőződésre vezették, hogy az ország címereinek zászlókon, lobogókon való használata nem esik az 1883. évi XVIII. t.-cz.

rendelkezései alá és azért nem is képezi engedélyezés tárgyát.

A vasúti zóna-díjszabás mint ezt már régóta rebesgetik, változatosan megy keresztül. Az új díjszabás valószínűleg már júliusban életbe lép és husz zónára lesz felosztva, s a 20-ik zóna-jegyvel utazók egyszer megszakíthatják utójukat, és nem kel azt 24 órán belül megtenni. A személyvonat 3-ik osztályát véve alapul a régi és új díjszabás összehasonlítása ez:

Távolag	Zóna	Viteldij fillér
Km.-ig	régi	új
25	I	I
40	II	II
55	III	III
70	IV	IV
85	V	V
100	VI	VI
115	VII	VII
130	VIII	VIII
145	IX	IX
160	X	X
175	XI	XI
200	XII	XII
225	XIII	XIII
250	XIV	XIV
275	XIV	XV
300	XIV	XVI
325	XIV	XVII
350	XIV	XVIII
400	XIV	XIX
400-on túl	XIX	XX

A temesvári kereskedelmi és iparkamara tegnapelőtt tartott ülésében Versecz város törvényhatóságának megkeresésére a zalogházak kölcsöndíjaként 12, 16 és 24% hozott javaslatba. E tárgy kapcsán az elnök utalt azon visszsa helyzetre, melyben a kamara minden alkalommal jut, a midőn a zalogházak engedélyezendő kamatlába iránt kell véleményt nyilvánítania. A fennálló magánintézetek tényleg nagy költséggel dolgoznak, s a mellett önmaguk is drága pénz forgatván, csak absolut magas kamatláb mellett képesek existálni. A zalogkölcsön ügynek az egész országban leendő államosítása sűrű feladat, mely a népesség széles rétegeit legközelebből érinti s ily értelmű indokolt felterjesztést javasol az illetékes szakminiszterhez intézni, a mihez a kamara egyhangú helyesléssel hozzájárul. A verseczi illetőségű Weidinger Antal, a müncheni műipariskolának növendéke a kamara által neki adományozott ösztöndíjnak további két évre leendő adományozásáért folyamodik. A kamara folyó évi költségvetésében e célra szolgáló fedezet nem lévén, folyamdó kérvénye a kereskedelemügyi kir. miniszterhez meleg pártolással fog felterjesztetni. Ez a fiatal szegény iparos, ki Münchenben nagy szorgalommal tanul és kitüntetéssel tette le vizsgáit, s ki nem engedte magát hazafias érzelmeiben a bécsi diákok által megtántorítani, — valóban megérdemli a pártolást.

Szölobirtokosaink figyelmébe A helybeli közgazdasági egyesület szölobirtokosoktól ez uton is tudatja az érdekelt szölobirtokosokkal, hogy a menyiben a szölobirtokosokhoz „a helybeli kereskedők közvetítése nélkül“ permetező anyagokat rendelnek meg, a vasutaknál árleengedésben részesülnek, ha a nevezett egylet elnöke K e h r e r Károly által kiállított igazolványt csatolnak megrendeléseikhez.

Gyilkos szerető. Fehértemplomból vérlázító esetről értesít tudósítónk. Két vracsevgaji munkás, Törics Tódor és Jungics Szvetozár szokas szerint a község közelében levő homokárokban dolgoztak, a miközben egyszerre egy női hullat pillantottak meg az egyik gödörben. A holttest már felszólóban volt, az agyvelejét kiették a madarak, de az arczon és testen vágások és szurások nyomai voltak felismerhetők. Borzasztó leletükről rögtön jelentést tettek a munkások a község előjáróságának, a mely viszont a rejtélyes esetről a csendőrséget értesítette. A megindított nyomozás meglepő eredményre vezetett. Kiderült, hogy a szerencsétlen nő azonos Dan Mariával, a ki 5 év óta élt vadházaságban szeretőjével, Sztanku Péter napszámmossal. A csendőrök vallatásának engedve, Sztanku bevallotta, hogy kedvesét még folyó hó 6-an délután 2 óra tájban kicsalogatta a mezőre, hogy ott munkához lassanak, de a mint kiértek késsel és baltával rátámadt mitsem sejtő, védtelen szeretőjére és addig vagdalta, míg az ki nem lehetett lelket. Azután bedobta a hullat a homokárokba és nyugodtan tért vissza a községbe. Rémes tettének okául azt adja, hogy nemrég betegeskedett és akkor a szeretője orvosság helyett marólugot akart vele itatni. Azért

ölte meg az asszonyt, mert félt, hogy ha élve hagyja, akkor az asszony pusztítja el őt. A gyilkost átadták a fehértemplomi kir. ügyészségnek.

Az őskor kutatói oly szorgalommal buvárokodtak a haladó századok folyamán, hogy ma már meglehetősen világos és majdnem teljes képet nyújthat egy tudós összefoglaló munka. A külföldön már számos ily munka jelent meg; nálunk azonban eddig egy sem. Annál nagyobb hiányt pótol hát Borovszky Samu új munkája. A népvándorlás koráról, melyben a jeles tudós, ki a népvándorlásról már több kitűnő munkát írt, melyek a külföldi szakkörök figyelmét is felkeltették. Előadását igen szép s nagyszámú illusztrációk magyarázzák. A munka a Nagy Képes Világtörténet IV. kötete, s első füzeté — az egész vállalat 64-ik füzeté — most látott napvilágot. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzetként is kapható 30 kr-áival. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

A Fehér könyv, Bródy Sándor havonként megjelenő vállalata az áprilisi kötettel ismét egy érdekes és változatos olvasmányt ad a közönségnek. E kötetben ép ugy mint az előzőkben, ki-ki megtalálja a kedve szerint való cikket, van szépirodalmi és van politikai cikk benne s mindegyik igazi nagy tehetséggel, élvezetesen megírva. Ugy látszik hogy Bródy Sándor e nagy gonddal istápolta és dédelgetett vállalata a magyar olvasó közönség körében országsszerte nagy teret hódít. A sajtó valóságos dicszimusokkal fogad minden egyes kötetet, s mondhatjuk, hogy nálunk is szívesen olvassák a szépen megírt közleményeket.

Szerkesztői levelezés

—ts—s. Lapunk szerkesztője a V. H. O Sz. Pécsen tartott közgyűlésen vett részt, és egy hétig volt távol városunktól. A késedelem onnan eredt. Most már rendben van a dolog.

—i—ly. Módos. Köszönjük, fel fogjuk használni. K—n mint a „W. V.“ írja 16 évig Ausztriában rontotta a levegőt, bár soha sem lépte volna át a magyar határt. A „soviniszta kutya-falka“ — már a mint ő a magyar hírlap írókat nevezte — eddig is a körmére koppingatott, ezután is leend rea gondja.

Nyiltér.

Selyem-mennyasszonyi-ruha

21 koronától feljebb — 14 méter! postabőr és vámmentesen szállítva Minták postafordultával küldenek, nemkülönben fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 90 fillértől 29 kor. 30 fillérig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

Ügyvédi iroda-átvétel.

Tisztelettel értesitem a t. cz. közönséget, hogy a temesvári ügyvédi kamara által néhai Szentmiklóssy János, volt dettai ügyvéd irodájának gondnokaként lettem kirendelve, ezen iroda iratait átvettem, minek folytán temesvári irodámat Dettára a Szentmiklóssy-féle házba helyeztem át.

Dettán, 1900. évi ápril hó 19-én.

Dr. Barta Ignác
ügyvéd.

1981. sz. — 1900.

Hirdetmény.

Alulírott városi adóhivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az újabban megallapítandó III. adóra vonatkozó javaslatok ezen hivatal helyiségében a mai naptól számitandó 8 napon át közzsemlére tétetnek ki és a hivatalos orak alatt barki által betekintheők.

Városi adóhivatal Verseczen 1900. évi ápril hó 22-én.

Bodry

tanácsnok mint adóhiv. főnök.

NEM HULL A HAJ, NINCSTÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzánciót kelt a gyógyfűkivonatam, melyel évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen megátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecik-kereskedésben.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerára, Király-utca 12 sz.

Edélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecik nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter. Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjelküldési raktára:

Dobé Nándor

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefelejts-utca 27. sz.

Legnagyobb nyeresemény
a legszerencsésebb esetben

1.000,000 - korona

Az összes 50,000 nyeresemény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeresemény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	Jutalom	600000
1	nyer. á.	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb esélyekkel bíró m. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre 50,000

pénznyeresemény jut, tehát az oldaltálló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereseménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I. osztályhoz: egy nyolczad 1/8 frt = .75 vagyis 1.50 korona.
" negyed 1/4 " 1.50 " 3. " "
" fél 1/2 " 3. " 6. " "
" egész 1 " 6. " 12. " "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul.
Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. április hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

Bankház

Budapest,

V., Váczi-körut 4 a,

Sok és nagy nyereseményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget... kor. összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző förlendő.

Pontos cím

Ital elárusító helyiség.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy a »Baros-terenc levő gőzmalunkkal kapcsolatos házukban

mindennemű szeszes italoknak liter és üvegszám való kimérésére új helyiséget nyitottunk meg, és nagyérdemű vevőink kényelmére bármily mennyiségben a legolcsóbb árak mellett árusítjuk el különböző évekből eredő természetes és tiszta borainkat a következő árakon:

Fehér bor 54, 56 és 80 fillértől feljebb literenként.

Schiller 48, 50 és 56 fillértől feljebb lit.

Vörös (igen régi) literenként kor. 1.20

Természetes pálinkák saját égetőnkől:

Törköly pálinka literje 32, 40, 60, egész 120 fillérig.

Slivovitz literje 36, 48, 56, 60, 80—160 fill.

Különösen kitünő Slivovitz 1879-ből literje 4 kor.

Seprő pálinka 1874-ből, különös ritkaság literje 4 korona.

Kitünő minőségű Cognac-fajok. Igen régi mehadiai cseresznyepálinka a Tatárczy-féle hagyatékából.

Temesvári, udvari és kőbányai sörök:

Az üvegekért félliteresekért 10 fillér, literesekért 16 fillért kell lefizetni, mely összeg az üveg visszaadásra kiadatik.

Megrendeléseket elfogadunk uri-utcai irodánkban, a Baros-terenci gőzmalmi irodában, s nagyobb mennyiségűnél az árut bérmentve házhoz szállítjuk.

Fiztetéssel

Adi Vilmos és fia.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

• Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentűlt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megvizsgálható, fájdalomcsillapító bedörzsölésnek alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagzsuggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.